

OP STAP MET PROCESBEGELEIDER STEVEN IN FUNCTIE VAN DE MONDZORGLIJN

▲ Projectmedewerker Paulien Gysels tandarts en procesbegeleider Steven De Mars, mondzorgcoördinator WZC De Oase Nadine Huylebroeck, directeur WZC De Oase Geert Geeroms en Coördinerend Raadgevend Arts dr. Piet Vandeweghe

Tandarts Steven De Mars mag zichzelf sinds februari een procesbegeleider mondzorg noemen. Vol enthousiasme ondersteunt Steven drie woonzorgcentra in het kader van het project de Mondzorglijn. Een subsidieproject uitgevoerd door Vlaams Instituut Mondgezondheid (ook wel gekend als Gezonde Mond) in samenwerking met Vlaams Instituut Gezond Leven en het Agentschap Zorg en Gezondheid. Het voornaamste doel van de Mondzorglijn is het streven naar een kwaliteitsvol mondzorgbeleid binnen de Vlaamse woonzorgcentra. We gingen een voormiddag op stap met Steven om een beter beeld te krijgen van wat de Mondzorglijn, een procesbegeleider en een kwalitatief mondzorgbeleid nu juist inhoudt. Op deze dag stond er een opvolgingsgesprek op het programma ten huize WZC De Oase te Opwijk. Steven wenste een duidelijk beeld te krijgen van welke stappen het woonzorgcentrum reeds heeft gezet binnen de Mondzorglijn.

Paulien Gysels

Enkele maanden geleden wenste WZC De Oase aan de slag te gaan met mondgezondheid, maar pakten dit thema graag op een structurele manier aan én met een blijvend resultaat. Samen met 80 (!) andere Vlaamse woonzorgcentra, schreef de directeur zich vervolgens in voor het project de Mondzorglijn. Nadien kreeg WZC De Oase Steven toegewezen als procesbegeleider. Steven springt sindsdien af en toe binnen om begeleiding te bieden waar nodig bij het uitrollen van de Mondzorglijn.

Op 24 april werden we hartelijk ontvangen door een gedreven viertal: procesbegeleider Steven, directeur Geert Geeroms, de Coördinerend Raadgevend Arts (CRA) en de mondzorgcoördinator (referentiepersoon op vlak van mondzorg binnen het WZC). De toon is meteen gezet wanneer de CRA volgende uitspraak doet: "Hoeveel kunstgebitten er in het water worden gelegd, is ongelooflijk!". Er wordt druk gepraat en de stand van zaken wordt besproken: wat loopt er goed, wat loopt er minder goed en wat zijn de

volgende stappen die gezet moeten worden. Al snel wordt duidelijk wat een gemotiveerd team rond de tafel zit. Het basisadvies is om minstens 2 keer per dag te poetsen. Gezonde Mond is er zich van bewust dat het al een mooie realisatie is om eenmaal per dag grondig de tanden te poetsen van alle bewoners. WZC De Oase legt de lat hoger: "Met één keer poetsen per dag zijn we niet tevreden, wij gaan voluit voor de twee keer!".

Hoewel WZC De Oase nog maar enkele maanden aan de slag gaat met mondzorg, werd er al heel wat verwezenlijkt. Zo worden nieuwe bewoners sinds kort bij opname automatisch bevraagd over hun tandzorg. Ook het aankoopbeleid werd onder de loep genomen. In het verleden kocht het WZC voor iedere bewoner een tandenborstel, zeep en tandpasta, maar de Mondzorglijn bracht daar verandering in. Nu bekijkt men per bewoner welke materialen aangekocht moeten worden: "Bij bewoners met een gebitsprothese bleef die tandpasta immers onaangeroerd en ze beschikten niet over het juiste materiaal zoals een protheseborstel". Het WZC richtte bovendien een mondzorgteam op, bestaande uit zorgverleners die zich kandidaat stelden. Ook werd een mondzorgcoördinator aangeduid die hoofdvantwoordelijke is bij het implementeren van de Mondzorglijn en o.a. instaat voor de begeleiding van de bewoners naar het reguliere mondzorgcircuit. In de toekomst zal het mondzorgteam en de mondzorgcoördinator fungeren als mondzorg-experts binnen het WZC. Zij kijken al erg uit naar de volgende stap die ze zullen doorlopen binnen het project: de opleiding van het mondzorgteam. Na deze opleiding zullen de zorgverleners op de hoogte zijn van o.a. het belang van mondzorg en leren ze vroegtijdig problemen in de mond te herkennen. Ook worden er tips en tricks aangeleerd om dagelijkse mondzorg uit te voeren bij de bewoners en wordt er ingezoomd op bewoners met dementie. Het mondzorgteam zal de verworven kennis vervolgens overbrengen naar de collega's.

Hoewel Steven tandarts van opleiding is, is het niet de bedoeling dat hij curatieve zorgen gaat uitvoeren bij de bewoners. Hij fungeert als begeleider, als mentor. "Ik geef een voorzet, maar het is de bedoeling dat het WZC er zelf mee aan de slag gaat". Een woord dat regelmatig valt tijdens het gesprek is 'samenwerken', iets waar Steven erg veel belang aan hecht. "Op korte tijd zie je de mond en het speeksel van een bewoner

soms volledig aftakelen. Hoe kan dat? In zo'n situatie moet er worden gekeken naar de medicatie. Enkel door samenwerking met de verschillende betrokken partijen (CRA, huisartsen, zorgverleners) kan zo'n situatie voorkomen worden".

Steven is verheugd dat er een vervolg is gekomen op 'Special Dent' (2014), een haalbaarheidsstudie naar mondzorg bij personen met bijzondere noden (personen met beperkingen en kwetsbare ouderen) waar hijzelf aan meewerkte. Op basis van de resultaten van deze pilootstudies, werd de Mondzorglijn immers ontwikkeld.

Wanneer er wordt gepeild naar zijn drijfveer om procesbegeleider te zijn, stelt hij het volgende: "Het bereik van de Mondzorglijn is fantastisch op vlak van preventie!". Steven stelt het project vervolgens voor als een olievlek: "Met de Mondzorglijn bereik je niet alleen de directeur en de hoofdverpleegkundigen, maar alle zorgverleners en bewoners die op hun beurt onze boodschap doorgeven aan hun familie. Niet-deelnemende WZC zullen de deelnemende WZC willen evenaren en zullen vervolgens ook inzetten op het optimaliseren van mondzorg."

Alvorens Steven aan de slag ging als procesbegeleider mondzorg volgde hij een vijfdaagse opleiding die georganiseerd werd door Gezonde Mond en Vlaams Instituut Gezond Leven. Tijdens deze opleiding werd hij klaargestoomd tot ware coach en gerodontologie-expert. "Vooral het stuk over dementie vond ik erg interessant. Er werden o.a. tips gegeven voor het toedienen van mondzorg bij ouderen met dementie en wilsonbekwame bewoners. Over deze thema's wist ik niet veel en het belang zal enkel nog maar toenemen." Door Gezonde Mond wordt bovendien heel wat materiaal aangeboden (o.a. een draaiboek) ter ondersteuning van de Mondzorglijn voor zowel de procesbegeleiders, als het WZC.

Steven had het geluk om zes weken bijgestaan te worden door studenten in de bachelor Mondzorg die stage liepen in de woonzorgcentra die hij begeleidt. Hoewel deze stagiairs losstaan van het project, ziet hij de combinatie van de Mondzorglijn en stagiairs in de bachelor Mondzorg als een interessante piste voor de toekomst.

Wij wensen procesbegeleider Steven en WZC De Oase enorm veel succes toe in het verdere verloop van de Mondzorglijn!

Procesbegeleiders gezocht

Wil jij ook graag woonzorgcentra begeleiden naar een structureel mondzorgbeleid?

Omwille van de grote interesse van de woonzorgcentra zijn we op zoek naar extra procesbegeleiders mondzorg die het project verder willen ondersteunen. Wil jij graag woonzorgcentra begeleiden naar een preventief mondzorgbeleid? Ben je gemotiveerd om met ouderen aan de slag te gaan? Lees dan snel de vacature en stel je kandidaat! Link naar vacature: <https://gezondmond.be/vacatures/procesbegeleider-mondzorg/>

Voor meer informatie of vragen kan je terecht bij projectmedewerker: Paulien.Gysels@vvt.be of 02 413 00 10.

Tot dan!